

RÓZSA UJSÁG.

AZ ÁTALÁNOS
RÓZSÁSZAT KÉPES SZAKKÖZLÖNYE.

III. évfolyam.

1-ső szám.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

DR. KAUFMANN ERNŐ, PÉCS-SZABOLCSON.

Az évfolyam június elsején kezdődik. — Megjelenik évenként 6 füzetben: június, augusztus, október, december, február és április hónapokban. — Előfizetési ára: évenként 2 frt, félévre 1 frt. — Reklamációk csak a megjelenési hónap 20-áig vehetők figyelembe. — Mindennemű küldemények a szerkesztő nevére czimzendők.

☞ A német kiadás előfizetési árai ugyanazok.

PÉCSETT, 1889.

NYOMATOTT ENGEL LAJOSNÁL.

 Szives tudomásul!

A Rózsa Ujság emez első füzete több t. címre megküldetvén, az esetre, ha előfizetés nem szándékoltatnék, kérjük annak szives visszaküldését, minthogy megtartás esetében a t. címeket megrendelőknék tekintve, a lapot folytatólagosan tovább küldjük.

Kiváló tisztelettel:

a Rózsa Ujság kiadóhivatala

Pécs-Szabolcson.

RÓZSA-UJSÁG.

Tartalom. Az évfordulóhoz. — Jellemvonások a thea-, bengál-, bourbon-, Noisette-rózsák s azok koresainak felismerésére. — Egy szövetségos a rovarvilágból. — Clotilde Soupert. — A friss trágyalé kényelmes készítése. — Kérdés. — Comtesse de Frignouse. — Souvenir du rosieriste Rambeaux. — Elise Flory. — Victor Verdier. — Xavier Olibo. — A tavaszi kertészeti kiállítás Budapesten. — A melegágy deszkáinak állandósítása. — Japáni törpe gesztenyefa. — Champagner-reinette. — Wangenheim-szilva. — A legjobb piros ribizke. — Spárgagyak részleges meddősége. — Csemegeszláták tenyésztése. — Csalánlevelű veses-bokorbab. — Az aranyfenyő: Larix Kämpferi. — Arca lutescens. — Verbascum olympicum. — A foltos kontyvirág: Arum maculatum. — Egy új balsamina. — Begonia incarnata. — Egy esodavirág. — Kísérletek a naphtalinnal. — Egy szép rózsábra. — Új rózsafajok. — Irodalmi szemle. — Kertészeti könyvek. — Színes műmelleklet: Clotilde Soupert.

AZ ÉVFORDULÓHOZ.

Beléptünk a harmadik évfolyamba. — Ha valaki szaklapunkat a külföldiekkel összehasonlítja, úgy azt fogja tapasztalni, hogy utóbbiakban hiányzik a rovatos rendszer. Ezen pontban lapunk külföldi társaitól eltér; de eltér egyuttal a »Bírálatok« fontos rovata által is. E rovat hivatva van a jelesebb kerti rózsákat alapos vizsgálatok s hosszas megfigyelések után, a mennyire csak lehetséges, a növényteni helyzet tekintetbe vételével ismertetni s ezt szemügyre véve büszkén mondhatjuk, hogy lapunk az egész föld kerekégén az egyedüli, mely a kerti rózsákat ily alapon tárgyalja. — De ha külső kiállításunkat s műmellekleteinket a külföldi szaklapokkal összehasonlítjuk, nagy meglegedésünkre szolgálhat, hogy e tekintetben sem maradtunk amazok mögött s ha még nem is sikerült följük kerekednünk, minden erőnkől azon leszünk, hogy ez ohajtásunk hovatovább teljessüljön. — Igaz ugyan, hogy a Rózsa-Ujság előfizetőinek száma nem érte még el azon pontot, melyen színes műmellekletei önállóak lehetnének, azonban messze sem áll már tőle s így ismét csak a n. é. olvasó közönséghez kell felebeznünk, különösen kérvén e számunk utolsó lapján közzétett kérelmünk szives figyelembe vételét.

Nevezetes ujtásnak vehető egyrészt, hogy számos, de különösen a külföldről hozzánk jutott felhívásoknak engedve, lapunk ezentúl külön német kiadásban is megjelenik, míg másrészt a »Különcfélek« rovatát általános kertészeti rovattá alakítottuk át, mely ujtásunkat a n. é. közönség bizonyára meglegedéssel veendi tudomásul.

Köszönetet mondunk még a tapasztalt anyagi és szellemi támogatásokért is, sőt tisztelettel kérjük a n. é. közönséget, hogy eme jóakaratóban lapunkat ezentúl is bőségesen részeltesse, hogy így a nemes vállalat minél előbb céljához juthasson.

A Rózsa-Ujság előfizetési ára, úgy a magyar-, mint a német kiadásnál a régi marad, az erre vonatkozó feltételek pedig a czimlapon olvashatók.

Az összes közreműködők nevében

kiváló tisztelettel:

Dr. Kaufmann Ernő,
szerkesztő-tulajdonos.

JELLEMVONÁSOK A THEA-, BENGÁL-, BOURBON-, NOISETTE-RÓZSÁK S AZOK KORCSAINAK FELISMERÉSÉRE.

François Crépin-től Brüsszelben. *)

J. Guerrier ur, a Journal des Roses ez évi 2-ik számában megjelent közleményében egy igen fontos tételt hoz szóba. Azt állítja ugyanis, hogy a korcsrózsák osztályozása, mint pl. a thea-, Noisette- stb. fajoknál, az esetek többségében a képzelet szüleményei s ennek azután az az eredménye, hogy ugyanazon rózsát X a thea-, Y a Noisette-, Z a bourbon-csoportba osztja s hogy kétséges esetekben a rózsászok egy és ugyanazon rózsát egy időben szerepeltetik a thea- s a Noisette-csoportban. Kívánatos tehát, hogy megállapíttassanak azon állandó és világos jellemvonások, melyek a művelt rózsák különféle csoportjainak biztos megkülönböztetésére szolgálnak. Ezen követelmények és óhajok minden tekintetben jogosultak. Nagy ideje tehát, hogy felderítsük azon jellemvonásokat, melyek a művelt rózsák különféle csoportjainak megkülönböztetésére szolgálnak, ha csak nem akarunk egy minden tekintetben megoldhatatlan zavar birodalmába jutni. Ne titkoljuk el, hogy ezen vállalat rendkívüli nehézségekbe ütközik s éppen ez okból szükséges, hogy a botanikusok és rózsászok teljes erejükből egyesüljenek annak megoldásában.

Mielőtt a munkához fognánk, szükséges előbb a valódi fajok azon növénytani jellegeivel tisztába jönnünk, melyek a gyűjteményünket képező válfajok és korcsok nagy halmazának létrejötténél közreműködhettek.

A rózsászoktól elfogadott gyakorlati jellemvonások bizonyára nem megvetendők, azonban szükségképpen támogatni kell a tudományos jellegeket, minthogy egyedül ezek mutatják meg az igazi utat a jelenleg művelt alakok tömegében.

A botanikusok egyáltalán nem jönnek zavarba, ha azon kiváló rózsafajok jellem-

vonásainak feltüntetéséről van szó, melyek kerti rózsáink létrejötténél szerepelnek, minők: *Rosa indica*, *R. moschata* Mill., *R. Gallica* L., *R. damascena* Mill., *R. multiflora* Thunb. és *R. setigera* Mich.

Létezik azonban egy rózsza, melylyel maguk a botanikusok sincsenek tisztában; értem ez alatt az ugynevezett thearózsát. Ez egy egyszerű válfaja a *R. indicá*-nak, vagyis a bengálrózsának, mint azt némely botanikus is állítja; — vagy tán helyesebb azt egy önálló fajnak tekinteni? — De felvetek még egy harmadik kérdést: nem-e korcsterméke az a bengálrózsza valamelyik ősviadékának?

Tudjuk, hogy a bengálrózsza Chinából és nem Indiából származik s hogy honában emlekezetet meghaladó idő óta tenyésztetik, ott számos válfaja létezik, onnét csak nemrégén Indiába, majd Európába s végre a földgolyó mindama pontjára vitetett, hol a rózsza tenyésztése egyáltalán lehetséges. Különféle időszakokban e rózsza Európába majd Indiából, majd Chinából, majd Japánból hozott be.

A botanikusok egészen az utolsó időkig csupán a művelt alakokat tanulmányozhatták; ma azonban Henry angol botanikus, China egyik tartományának műveletlen vidékén fölfedezte a szabadon élő törzsalakot. A szabad természetben előforduló ezen növény nem látszik lényegesen különbözni a többé-kevésbbé átalakult vad fajtól, még ha bizonyos körülmények közt egészen magára hagyatik is.

A mi a nevezett thearózsát illeti, hijával vagyunk a tananyagának a növénytani jelenségek teljes elbírálásában. Lehetséges, hogy a magoncoknak sorozatos ismétlése által vissza fog esni ősi jellegének szomszédos alakjába; hogy azonban biztos eredményre jussunk, szükséges, hogy a tő, mely az első magvakat szolgáltatja, virágzaskor teljesen elszigetelve legyen, nehogy egyik-másik módon

*) Szerzőtől átengedve a Journal des Roses után.

idegen himport vegyen fel; a következő nemzedék nyíló virágai hasonlóképpen elgyenyek zárva idegen himportól. Ez elővigyázat nélkül visszafejlesztési kísérleteink kétsékké válnak. Ezenkívül még tudjuk azt is, hogy ugyanazon kertben mily gyakran és könnyen jönnek létre kereszteződések a természet útjain a művelt fajok és válfajok közt. Eme könnyen létrejövő természetes kereszteződések hozzák azután létre a tenyésztők

által nyert nagyszámu kétséges keverék- és korcsalakokat s valószínűleg forrásai a tenyésztők tudtán kívül létrejött közbeeső alakoknak: a második, harmadik és negyedik kereszteződéseknek, melyeket azután lehetetlen egy bizonyos csoportba osztani. Ezen közbeeső alakok mindig kétségbe ejtendik az osztályozót, minthogy eredetükről számot adni nem lehetséges.

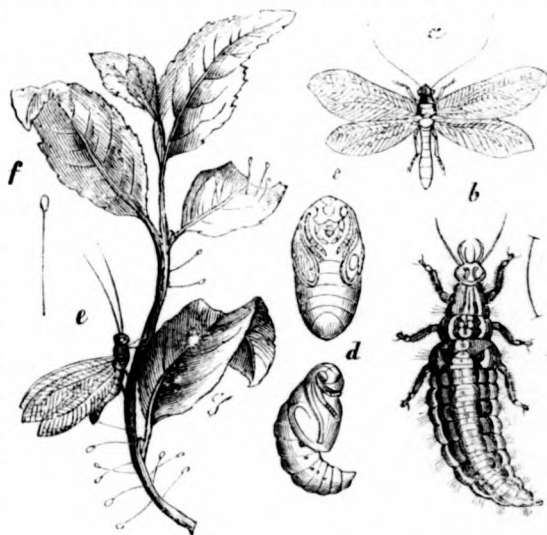
(Folyt. következik.)

EGY SZÖVETSÉGES A ROVARVILÁGBÓL.

Mikor tavasszal a rózsza első hajtása napvilágot lát, azonnal ott teremnek rajta a rovarvilág hivatlan vendégei, hogy abból furás, faragás, rágás és szivás kíséretében elégték ki határtalan étvágyukat. Nem marad a rózsának egyetlen alkatrésze sem mentes ily ellenségektől; a hasadó rügyektől kezdve a legkeményebb faállományon át a gyökérezetig, találkozunk különböző hatlábú pusztító lények, még pedig oly nagy számban, hogy a kertésznek már vérvé vált, a rózsátón található mindenemű rovarhoz hasonló lényt ellenségnek tekinteni s azt irgalmatlanul pusztítani. Igaz ugyan, hogy a rózsátón élősködő rovarok, vagy ezek álcái legnagyobb részben mint ellenség jelennek meg, vannak azonban — bár csekély számban — olyan rovarok is, melyek részint kifejlett, részint álca állapotban, a rózsát pusztító rovarokkal táplálkoznak s így a kertésznek legbensőbb barátává válva, a legnagyobb védelemben részesítendőek.

A legtöbb kertész nem tud különbséget tenni a rózsán élő kártékony és hasznos rovarok közt s így az azon mászkáló »fér-

geket» kivétel nélkül pusztítja, nem is sejtve, hogy ezek közt a leghasznosabbak is áldozatul esnek jóakaró műveletének. — A rózsásznak egy ily benső szövetségese a rovarok *reczészárnyú* (neuroptera) rendjéhez tartozó *gyöngyös fátyolka* — *chrysopa perla*. (1 ábra) Maga a kifejldött rovar (a) némileg hasonlít a szitakötőhöz, zöldes, vagy halvány-fakó színű, szemei pedig aranyos gyöngyfényűek; szárnyai hosszában és szelvében erezettek s úgy mint különben az egész rovar, gyengédek, miért is a fátyolka röpkölése lomha. — A kifejldött fátyolka nem táplálkozik, mivel szájszervei többékevésbé össze vannak növe; egész életműködése csupán a párosodásban s petelera-

kásban nyilvánul. Magával a kifejldött fátyolkával ritkán találkozunk, mert esthomályi rovar lévén, meleg tavaszi estéken szokott a rózsabokor körül röpködni. Néha késő ősszel és kora tavasszal, fűtetlen szobákban és kamarákban akadunk rá, hova ősszel áttelelés céljából vonul be s hasadékokban, zugokban stb. meghuzódva áttelel; — ha tehát tavaszkor ily helyiségek ablaktábláin a fátyolkát röpködni

látjuk, bocsássuk azt azonnal a szabadba. — Párosodás után a fátyolka nemsokára a peték lerakásához fog, (e) rendszeren olyan növények levelét keresve fel, melyen levéltetvek szoktak tanyázni; ha a környéken rózsákat talál, úgy előszeretettel rakja petéit ezek levelére. A peték rendszeren 1—2 cm. hosszú, vékony serte csúcsán ülnek, (f) e serték pedig közel egymáshoz egy csoportban, a levél alsó vagy felső lapjára erősítettnek. A mint a kicsiny álcza a petéből kibúvik, a sertén lemászva, azonnal megkezdí vándorutját a rózsabokron, erősen kutatva a kizárólagos táplálékát képező levéltetvek után, melyekből óriási mennyiséget fogyaszt el. A fátyolka álczája fiatalabb korában szép zöld színű s alakjára nézve némileg hasonlít a katinka-bogár (*Coccinella*) álczájához; későbbben mindinkább megbarnul, testének szőrözete s nagy sarlóalakú rágói ilyenkor már jól kivehetők; teljesen kifejlődve mintegy 14 millim. hosszúságot ér el. Fő ismertető jele úgy a fiatalabb, mint az idősebb álczának, az a széles fehér csík, mely a háta közepén végig vonul. (b) A fátyolka álczája rendszeren 18—20 napot igényel kifejlődéséhez s ez idő alatt tömérdek levéltetvet pusztít el. Rendkívül érdekes látványt nyújt egy félig fejlett álcza táplálkozása; — ügyesen kuszva a levél-

tetvektől ellepett rózsáágakon, sarlóalakú éles-hegyes rágóival egymásután kapkodja fel az áldozatokat s azok nedvét gyorsan kiszíva, az üres burkot eldobja. Néha, de különösen a meleg déli órákban falánsága oly magas fokra hág, hogy a felálló levéltetvek számát még megolvasni sem vagyunk képesek, hanem csakhamar azt vesszük észre, hogy az ág meg van tisztítva a tömérdek levéltetütől. S ez így folytatódik naponkint, míg a fátyolka álczája fejlettségének tetőfokát el nem éri, mikoron valamely levélen, vagy a vénebb hajtások zugaiban, néha azonban a rózsátó köteléke közt, szívós gubót köt maga körül, (g) melyben bábbá változik át, (c, d) hogy abból annak idejében ismét mint kifejlett rovar buvjék elő.

Egy évben rendszeren két ivadék szokott megjelenni; az első május—júniusban, a második július—augusztusban, mindenkor egyidejűleg a levéltetvek tömeges megjelenésével.

A mondottakból önkényt következik, hogy a fátyolka álczájában a rózsakertész egyik legbensőbb szövetségesére talál; tegye tehát feladatává a fátyolka életfolyamának tüzetes tanulmányozását s minden módon iparkodjék e benső barát szaporodását elősegíteni.

F.

CLOTILDE SOUPERT.

Polyantha-hybrid. Soupert & Notting-tól.

Színes mímelléklettel.

Már mult évfolyamunk 4-ik számában volt szerencsénk e jeles rózsát az ujdonsági rovatban röviden felemlíteni. Azóta e rózsának színes ábráját hozta a Rosen-Zeitung ez évi első- s a Journal des Roses 3-ik száma. Mai mellékletünk e két szaklap mellékleteinél sokkal szebb, mivel az újabb kiadásnál a kép még két színárnyalattal többet kapott s így jobban megfelel a rózsza valódi színének.

E kiváló ujdonságot Soupert & Notting luxemburgi rózsatenyésztők a *Mignonette* × *Mad. Damaizin* keresztezéséből nyerték s minthogy itt az apafaj thearózsza, az

új faj csakugyan a polyantha- és thearózsák közt áll, mint egyike a legsikerültebb korcsoknak. A bokor növése erős, 40—50 cm. magasságot is elérhet; jól elágazó sima egyenes hajtásai szép barnított zöld színűek s az alapon terjedelmes, a csúcs felé egyenes tuskékkal fegyverzetek. Világos-zöld lombozata sűrű, fénylő s a betegségekkel jól daczol. A virágszár egyenes, a rózsza teljes felnyílásakor könnyedén lehajló; rendszeren 3—4 virág van egy hajtás végén, melyek 6 cm. átmérőt is elérhetnek. Virága igen telt, eleintén gömbö-alaku, későbbben zsindeyves aster-alakot vesz

fel, kellemesen illatozó; a külső szirmok gyöngyfehérek, a belsők gyengéd rózsaszínnel s karminnal árnyékoltak; néha ugyanazon bokron tisztafehér rózsák is fordulnak elő. Virágzata rendkívül dús és szakadatlanul megújuló, mely tulajdonságok kétségtelenül nagy

jövőt biztosítanak részére. Téli hajtásra is használható, csakhogy ilyenkor virágai nem lesznek oly nagyok s a rózsaszínű árnyalat is halványabban mutatkozik. Jelenleg ez újdonság csupán a tenyésztőnél kapható, darabonként 6 márkával (3 frt 50 kr. o. é.) F.

A FRISS TRÁGYALÉ KÉNYELMES KÉSZÍTÉSE.

A rózsatők környékére öntött friss trágyalé tudvalevőleg a legjobb trágyaszerek közé tartozik. E folyékony trágyát rendszeren úgy készítjük, hogy friss marhatrágyát vízbe téve, abban azt szétkeverjük s e folyékony öntelékkel a rózsatő körül kivájt mélyedésbe töltjük. Ez természetesen igen egyszerű és egyúttal célszerű eljárás is; ha azonban tekintetbe vesszük, hogy a friss marhatrágya mindig szalmarészecskékkel van összetapadva, melyeket attól csak nehézkes kiválogatás által különíthetünk el, bizonyára örömmel fogadunk egy oly ajánlatot, mely ezen eljárást egyszerűsít megkönnyíti, másrészt a trágyalét fölösleges szalmás alkatrészeitől megszabadítja. En

már két év óta következőképpen készítem a friss trágyalét: egy körülbelül 160 liter tartalmu petroleumos hordót $\frac{8}{10}$ részéig vízzel töltök meg s ebbe belelógatok egy 40—50 cm. hosszú, mintegy 30 cm. átmérőjű, durva és ritka, de erős szövetből készült zsákot, melynek szélére 4 darab erős pálczát varratok fel; e pálczák tartják azután a zsákot a vízben lógva s e zsákba teszem a vízben feloldandó trágyát. Többszöri keverés mellett a trágyának oldható alkatrészei a zsák likacsain át a vízbe mennek át, míg a szalmás részek a zsákban visszamaradnak; ilyen eljárás mellett a legszalmásabb trágyából is kényelmesen lehet folyékony trágyaöntelékkel készíteni. G.

K É R D É S.

Melyik legszebb 5—6 remontáns-rózsza teljesen télálló?

Vásáros-naményi Eötvös Jenő.

Felelet: A télállóság fogalma mindig viszonylagos, nemcsak a rózsánál, hanem minden fanemű növénynél. Ha valaki a múlt nyáron végigutazott a budapest-szegedi vasútvonalon, úgy a Kecskemét és Szeged közti buczkák szőlőiben számos kifagyott gyümölcsfát láthatott; mindezek áldozatai voltak a 87—88-iki zordon télnek. Másrészt, ha valaki az imént lezajlott hosszú és kemény tél után a szerkesztő kertjében szemlét tart, úgy ott egy igen szép, friss hajtásokkal pompázó magastörzsű Maréchal Niel fog látni, pedig ez a fő egyáltalán nem volt takarva. A télállóság viszonyairól már igen sokan és igen sokat irtak, de a valódi tényálladékokat megfejtetni még messziről sem sikerült. Nem állnak tehát rendelkezésünkre

tudományos alapon nyert tanok s így pusztán a tapasztalatra kell hivatkoznunk, ha e fölötté fontos kérdésre csak megközelítőleg helyes választ akarunk adni. Az alábbiakban 4 csoportot közlünk, mindegyikben 6 rózsát felsorolva, a fehér színtől a sötétpirosig. E rózsák a szerkesztőség kísérleti kertjében soha letakarva nem voltak, jelenleg 4 évesek s erőteljesség dolgában semmi kivánni valót nem hagynak fenn.

1-ső csoport: Merveille de Lyon, Mad. la Baronne A. de Rothschild, Mrs. Georges Dickson, Mad. Prosper Laugier, Général Jacqueminot, Eugène Appert.

2-ik csoport: White Baroness, Mad. Gabrielle Louiset, Oxonian, Puebla, Mlle. Annie Wood, Pierre Notting.

3-ik csoport: Mabel Morrison, Mad. Montet, John Hopper, Jules Margottin, Mad. Marius Coté, Souvenir de Spaa.

4-ik csoport: Coquette des Blanches, Julius Finger, La France, Crown-Prince, Mons. Boncenne, Souv. de William Wood.

E felsorolt fajokon kívül természetesen még sok télálló faj létezik, de hogy e télállóság minden vidéken, minden fekvés mellett teljes legyen, arra nézve biztos garanciát semmi sem nyújthat. A télállóságot különben még gyengédebb fajoknál is lehet növelni, ha a tapasztalatból merített következő pontokat vesszük figyelembe :

1. Erős, egészséges alanyba erős, egészséges szemet héjában, tehát faanyag nélkül nemesítsünk.

2. A szemzés mindig alvó legyen s lehetőleg késő ősszel végeztessék, állandó helyén már jól begyökeresült alanyba. E szemzéseket télen át takarni nem szabad.

3. A dombos magasabb fekvés a mély völgyes fekvésnek eléje helyezendő; nagy

téli hideg viharok sokkal kevésbé ártanak, mint szélszélű derült hideg éjszakák, melyeknél a völgyekben 2—3 fokkal mindig nagyobb a hideg, mint dombos magasabb fekvésen.

4. A rózsató aljára moha, kiforrt melegágyi trágya, vagy pedig kihasznált eszterháj, legalább 5—10 cm. magasságban s 15—20 cm. szélességben hintendő, nehogy a száraz téli fagyok a tőt helyéből kiemeljék. Ez utóbbi tétel tán a legnagyobb fontossággal bír, bár a rózsaszok alig törődnek vele s e dologra még át is fogunk térni más alkalommal.

A rózsák télállóságának kérdése mindenestre egyike a legfontosabb általános kertészeti kérdéseknek is s így mindenki nagy szolgálatot fog tenni, ha a télállóságra vonatkozó tapasztalatait nem viszi magával a sírba, hanem minél előbb köztudomásra hozza.

B I R Á L A T O K.

Comtesse de Frigneuse.

Thea. — Guillot & fils, 1886.

Fénylő kanárisárga, a szirmok hátsó lapján és csücszegélyén valamivel világosabb. Nagy, lazán telt, csészealakú, bimbója szép hosszúságú, félgnyílt állapotban szabályos alkotású, jó tartással, gyenge theaillattal, míg teljesen felnyílva a gyengéd szirmok szélei hátragöngyölödnek. Porodák számosak, jól fejlettek, a környezet külső soraiban jól kimagaslóok; a bibék szintén számosak, vastag kötegben mélyen ülők, jól fejlett, halvány, patkóalakú tálcákkal. Az öt kehelylevél közül a két épszerű nagyobb, mirtuslevélalakú, rövid hegyes csücsben végződve; a többi három fogazott keskeny és hosszúságú háromszög alakú, megnyúlt csucai némelykor kiszélesednek; a fogazat itt is, mint a legtöbb nemesebb thearózsánál nem állandó s néha csak durvános, máskor hiányzik; külső lapjuk homályos, karminnal barnított, a középen hosszán, de gyengén ormolt, a fogazottaknál még e mellett gyenge oldalágos bordázatokkal s ez utóbbiaknál a szélen gyér számu pillásan rendezett apró mirigyes szőrözettel; belső

lapjuk moeskosfehér kevésbé sűrű gyapjazzal bélelt. Maghón rövid, széles kehelyalakú, felül gyengén befűződve; fölülete néha érdes, karminnal barnított, csaknem teljesen kopasz. Virágnyel hosszú erős, kissé meghajlott, fényes, napoldalan barnított, hosszában gyengén redőzött, gyér számu, gyengén fejlett mirigyes szőrözettel borított. A felső lapján karminnal barnított árnyékolt levéllyel erős, középhosszu, alul 9—12 kisebb-nagyobb, a csücslevél főerezetére is átterjedő, jól fejlődött, vékony, hátragöngyölt karminpiros tüskékkel s ezek közt csak elszórtan álló, rövid mirigyes sertékekkel fegyverezve; fölül keskenyen barázdált, melynek szélein távolálló, a csücs felé sűrűbbé váló szőrmirigyek ülnek. Melléklevelek rövidek, hártásak, igen hosszú, szélesebb és tompább csücsben végződve, széleiken mirigyes rojtokkal és szőrökkel pillásan borítottak. A sűrű fényes telt-zöld lombzat rendszeren öt vagy hét levélkéből áll, melyek alul fénytelenek, világosabbak, széleiken rendetlenül s keskenyen fűrészeltek. A bokor növése erős, oldalt elágazó, a napoldalon barnított sima hajtásai gyéren álló, rövidebb talpon nyugvó, hirtelen

nül megvékonyodó igen hegyes, csak kevésé hátra hajló karminpiros tüskékkel fegyverzetek. Virágzata dús, többnyire egyesével, a tavaszi nyiláskor többesével bugában álló, gyakran és szabályosan megújuló. Magasan, vagy félmagasan nemesíthető, mivel oldalagos növése miatt bokoralakra nem való; nyesése félhosszúra vétessek, télire pedig melegebb száraz takarót igényel. Az elsőrendű thearózsákhoz tartozván, egyike a jobb kerti rózsáknak; félgnyílt rózsái gyönyörűek s majd világosabbak, majd sötétebbek, mely utóbbi esetben csaknem eléri a Maréchal Niel sárga színét. Hihetőleg üzleti hajtásra is be fog válni, azonban még sokkal fiatalabb, hogysen ebbeli tulajdonságáról bővebben szólhatnánk.

Souvenir du rosieriste Rambeaux.

Thea. — Dubreuil, 1884.

Szalmasárga alapon szép karmin-rózsaszínű, a szirmok külső lapja világos fakórózsaszínű, fénylő széles, lassan elmosódó karminpiros szegélyzettel. Középnagy vagy nagy, csészealaku, egyenes tartású, kifelé domborodott öblös szirmokkal; lazán telt, belső szirmjai kissé ziláltak, gyengén illatos. Porodák jól kifejlődve, hosszú világos-testszínű, a csúcs felé megvékonyodott száron ülnek, számra nézve 70-től 100-ig. Bibeszárak (25—30) sokkal rövidebbek, szép karminpirosak, csúcsaik felé sulyokszerűen megvastagodva; tálcáik fejletlenek s alig szélesednek ki. A bimbó szép, szabályos rövid kúpalku s a keskeny kehelylevelektől jól fedetik; felnyílása könnyű, szabályos. A belül röviden gyapjas kehelyszirmok külső lapja itt-ott kevés szörmirigygyel fedett; alapjukon s a középvonalban szép karminnal barnítottak. A rövid, jól fejlett maghon sima, fénylő. A karminnal dúsán barnított virágnyel félhosszú, sima fényes s csak itt-ott van durvanyos mirigysertécskével borítva. Murvák rendkívül kicsinyek, rövidek s nem hullanak le. A ritkábban álló levélgyekek kissé megnyúltak, felül mélyen és szélesen barázdásak s úgy mint a levelek főerei, pirosan árnyékoltak; alsó felök néhány vékony, hosszú hegyes tövissel, míg a barázdá éles szélei

rövid szörmirigyekkel fegyverezve. Az öt levélkéből álló lombozat csúcselevele jól megnagyobbodott, a főeren alul kevés szörmirigygyel s néhány vékony hosszú, csaknem egyenes tövissel borított. A levelek különben simák, fényesek, élénkzöldek, széleiken mélyen, néhol tökéletlenül kétszer fűrészeltek; maga a lombozat csak középsűrű, eléggé állandó. Az igen keskeny melléklevelek rövidek, néha a csúcs felé kiszélesedett hosszú nyujtvánnyal, széleiken sűrű, pillásan rendezett szörmirigygyzettel. Növése igen erős és sudaras, fényes sima hajtásai ritkábban álló, erősebb tüskékkel fegyverzetek, a csúcs felé karminnal barnítottak. Virágzata dús, szabadon és gyakran megújuló. Magasan és félmagasan nemesíthető, sudaras növése folytán pedig bokoralakra is vehető s mint ilyen, a csoportosításokhoz jól beválik. Nyesése félhosszúra vétessek, míg télire meleg száraz takarót kíván. Feltűnően szép színe s pompás alakja folytán méltán sorolható a jobb elsőrendű thearózsák közé s mint ilyen, 1883. szeptember 20-án a lyoni kertészeti kiállítás alkalmával az első díjat nyerte el. Az üzleti hajtásra is előnyösen használható, a csokorkötészetben pedig különösen kiválik feltűnő színével.

Elise Flory.

Ind. hybr. — Guillot père, 1851.

Egyike a már-már feledésbe ment régiebb tenyésztményeknek. A sok európai rózsakertész közül csupán 1—2 francia s a steinfurthi Schultheis-czég tartja még forgalomban s árjegyzékeikben a bengálcsoportnál sorolják fel, bár jellegére nézve egyáltalán nem vall bengálvérre. Leghelyesebben nevezhető indiai korcsnak, minthogy sok tekintetben közel áll a Malmaison-hoz. — Középnagy, néha nagy, tiszta rózsaszínű s csak a szirmok csúcshegyeje világosabb; eleintén gömbalaku, későbbben szabályos zárt csészealaku; jó tartással bír, illata pedig kellemes, némileg a sárgadinnyére emlékeztet, különösen az első virágzatnál. A jól kifejlett öt kehelylevél közül kettő mindkétoldalt hosszú fognyujtvánnyal bír, kettő épszerű, az ötödik

rendesen jobb oldalt 1—2 nyulványnyal van ellátva; külső lapjuk érdes-homályos, nem bordázott, néha elmosódott karminbarna csikolattal, itt-ott rövid piros szőrmirigy durványokkal. Maghon sima, sajátságos hamvaszöld színű, elég fejletlen s csak alsó csúcsán van néhány szőrmirigygyel borítva. Virágkocsány elég hosszú, sőt néha igen hosszú, merev, törékeny, világos-zöld, fénylő, sűrűben álló apró szőrmirigygyel borított. Murvák néha hiányoznak, ha pedig jelen vannak, akkor csak keskenyek s nem lehullók. Az egész sűrű lombozat, valamint a vesszők is, szép fényes sötét-zöld színben pompáznak s a betegségek iránt fogékonytalanok. A levélnyel meglehetősen rövid, alsó felén 5—6 hatalmas, hátrafelé görbült halvány tüskével fegyverzett; fölül szélesen, de igen sekélyen barázdás, melynek szélén s a levélnyel alsó felén gyéren álló, rövid halvány szőrön ülő, jól fejlett piros-barna mirigyek vannak. A lombozat az alsóbb levélyelegeken 5, míg a csúcs felé 3 levélből áll; ezek közül az alsó pár a legkisebb, a második pár nagyobb, míg a csúcslevél a legnagyobb; a levelek alul-fölül símák, gyengén és tökéletlenül kétszer fűrészeltek, rendkívül szilárdak. Melléklevelek jól fejlettek, rövidebb csúcsban végződnek, szélük röviden fogazott, szőrmirigyos. A hajtások meglehetősen erősek, de rövidek s csúcsaik felé gyorsan megvékonyulnak, símák s gyéren álló, elég erősen fejlett halvány tüskékkel fegyverzetek. Virágzata rendszeren csak egyesével álló, igen dús és rendkívül gyakran, csaknem szakadatlanul megújuló; — június 4-én viritott először s július 2-án már a második viritás is befejeződött; augusztus elején gyenge harmadik virágzást adott, míg szeptember 8-án gyönyörűen fejlett és dús negyedik viritásával keltett méltó feltűnést; pedig az észlelt bokortó csak a megelőző ősszel lett a szabadföldbe ültetve. Rövid növése mellett sűrű gömbölyű korona képzésére rendkívül alkalmas s ezért magasan, vagy félmagasan nemesítették, míg bokortói alacsony csoportosításoknál czélszerűen alkalmazhatók. Hihetőleg az üzleti hajtásra is alkalmas, bár ebbeli tapasztalataink

még hiányoznak, azonban mint kerti rózsza méltán sorolható az elsőrendű alakok közé s rózsászaink figyelmébe ajánlhatjuk, mivel az újdonsághajszja meddő divatjának már-már áldozatul készül esni. Helyezze tehát a rózsakedvelők kegyelete e félig elveszett kincset az őt megillető polczra vissza.

Victor Verdier.

Rem. — Lacharme, 1859.

Élénk karmin-rózsaszínű, külső fele világosabb, finoman erezett; nagy, jól telt, szép szabályos gömbalaku, kimagasló középpel, szirmai öblösek, nagyok, kifelé domborodottak; egyenes tartású, de teljesen illattalan. Porodák és bibék, de különösen az utóbbiak, a fejlettség magasabb fokán állnak s ennek megfelelőleg e rózsza kitűnő magtermő képességgel bír. Az öt kehelylevél közül 2—3 a csúcson megnyúlt és kiszélesedett; ugyanezek oldalakon több-kevesebb hosszú fognyujtványnyal bírnak s rendszeren egynél találjuk a széleket épnek; — külső lapjuk érdesen homályos, rövid tapadó gyapjazattal borítva, alig bordázott, a szélek szegélyén rövid, de sűrűn álló szőrmirigyekkel. Bimbó csaknem gömbalaku, igen kemény s a kehelylevelektől teljesen befödetik. A jól kifejlődött maghon csak alsó részletén, míg a merev, rövid és erős virágnyel egész hosszában egyenlőtlen, ritkán álló mirigyszőrökkel van benöve. Lombozat szép teltzöld, elég sűrű. Levélnyel rövidebb és gyengébb, felül az alap táján csak gyengén, a csúcs felé mélyebben és szélesen barázdás; alul csak gyéren álló rövid kampós, halvány tüskékkel s igen kevés fejletlen szőrmirigyekkel ellátva, míg a barázda szélein e szőrmirigyek valamivel sűrűbbek. A rövid széles melléklevelek csaknem párhuzamosan előre nyúló rövidebb csúcsokban végződnek, széleiken rövid szőrmirigyekkel pillázottak. Egy nyélen öt levél van, melyek közül az alsó pár rendszeren kicsiny, a felső pár erősen megnagyobbodott, míg a csúcslevél a legnagyobb, széleik gyengén és tökéletlenül kétszer fűrészeltek, alul-fölül kopaszok, az alsó felület jóval halványabb, fénytelen, az érközök itt tisztán és erősen recézettek.

Az igen erős, síma, fényes világos-zöld rövid hajtások, csak elszórtan álló, széles lapos alap-hoz rögzített rövid, csúcsán hirtelenül megvékonyuló, hátrafelé hajlott világospirosas tövisekkel fegyverezettek. A gazdag virágzat szabályosan s évenként háromszor megújul; egy hajtás csúcsán rendszeren három virággal. Nemesíthető magasan vagy félmagasan s mint ilyen, egyike a legháladosabb kerti alakoknak. Bokortői csoportosításoknál előnyösen használhatók sőt ezelőtt cserepekben nevelve a korai hajtásnál is jó szolgálatokat tettek, jelenleg azonban e rózsák különösen csak kerti művelésre ajánlatik, minthogy rövid virágszára s teljes illatlansága miatt a csokorkötészet mai kívánalmainak már nem felel meg. Nyesése rövid legyen, télire azonban takarót egyáltalán nem igényel, minthogy egyike a legteljesebb fajoknak. Rendkívül jó magtermő faj lévén, számos ivadéknak lett szülőjévé s mint egy különös kerti csoportnak vezéralakja, még sok időn át fog szerepelni a rózsagyűjteményekben. Nevezetesebb származékai: Étienne Levet, Président Thiers, Hippolyte Jamin, Golfe Jouan, André Dunant, Rosy Morn, Dr. Garnier s még több számos kerti alakok, melyeknél mint közös jellemvonás: a rövid, de erős sudaras növény, gyér számu erős tüskék, rózsaszínű gömbalaku szilárd virágok s a télállóság tekinthető; e származékok ezeken kívül többé kevésbé illat nélküliek. Eredetét a rózsaszok már elfeledték, de nagyon valószínű, hogy sejtiben bengálvért rejt, mit jól megújuló virágzata kézzel foghatólag bizonyít.

Xavier Olibo.

Rem. — Lacharme, 1864.

Barsonyos sötétvörös, tüzpiros árnyékolattal, hátsó lapján fénytelen, sötét amarantvörös, gyenge lillaszinbe játszó fuvalattal. Nagy, lazán telt, gömbalaku, szabályosan alkotott, jó tartású, igen kellemes erős rózsaillattal. Porodák számosak, igen jól fejlődöttek s a szintén hatalmasan kifejlődött bolyhos pirosnyelű, patkós tálcású bibékkel egyenlő magasak. Kehelyszirmok jól kifejlödvé; kettőnél kétoldali, egyenlő egyoldali fogazattal, míg

kettő épszelű; csucai vékonyan és hosszan kinyúlnak, a fogazottaknál nem ritkán kiszélesednek; világos-zöld fénytelen külső lapjuk gyengén gyapjas, némelyiknél több fehér hámalatti mirigygyel, ezenkívül a fogazottaknál, különösen a széleken, pillásan álló rövid mirigyos szőrözettel; csucai felé gyengén, de hosszan ormoltak, belső lapjuk sűrű tapadó nemezes fehér gyapjazattal bélelt. Maghon jól fejlett, hosszúságú kehelyalaku, fölül gyengén befűződve; világos-zöld, gyengén hamvas, csaknem teljesen csupasz. Virágkocsán aránylag vékony, jól megnyúlt, szintén világos-zöld, fényes, hosszában gyengén redőzött, elszórt apró durványos mirigyszőrrel borított. Levélnyel megnyúlt, karcu, alul több igen vékony, kampósan hátragörbült halvány, többnyire mirigyos végű gyenge tüskékkel s mirigyos sertékekkel benőve; fölül keskenyen és sekélyen barázdás, melynek két oldalán számos rövid, halvány szőrmirigy foglal helyet. Melléklevelek keskenyek, a középtájon kiszélesednek, oldalt álló, rövidebb háromszögletes csúcsban végződnek, széleiken igen rövid szőrmirigyekkel pillásan benőve. Lombozat elég sűrű, sötét-zöld, keveset fénylő, rendszeren öt levélből áll, melyek alul világosabbak, fénytelenek, széleiken sűrűn és tökéletesen, néhol kétszer fűrészeltek. Növénye igen erős, de nem sudaras, inkább rövid és elágazó; vesszői hamar elveszítik simaságukat s elég sűrű egyenlőtlen, aránylag apróbb, halvány, csaknem egyenes tüskékkel vannak fegyverezve. Virágzat igen dús, tavaszkor harmasával, későbbben egyesével álló, gyakran és szabadon megújuló. Jó magtermő faj, mely a müleges párosításokhoz előnyösen használható. Nyesése valamivel rövidebbre vétessek, télire azonban takarót nem igényel. Legszebbek félmagas fácskái, míg bokortői az oldalagos növény miatt kevésbé ajánlatnak. A Général Jacqueminot származéka, anyjánál azonban sokkal szebb és háladosabb, mivel virágainak sötét színe soha nem halványul el. Az elsőrendű kerti rózsák közé tartozik s egyike a legjobb piros remon-tánsoknak.

ÁTALÁNOS KERTÉSZET.

A tavaszi kertészeti kiállítás Budapestén. — Az orsz. magy. kertészeti egyesület ez évi tavaszi kiállítása a fenséges magyar főhercegi pár ezüstmenyegzőjének tiszteletére rendeztetett s ez alkalomból ugy a kiállítás belbecsére, mint a látogatók számára nézve tetemesen fölülmulta a megelőző évek kiállításait. Miután József Főherceg, mint az egyesület védnöke, gyengélkedés miatt akadályozva volt e fényes kiállítás megnyitásában, e tisztet fiára: József Ágost főherczegre ruházta. Az ifju főherczegnek e szereplése egyuttal első nyilvános föllépése is volt s a jelenlevőkre igen kellemes benyomást gyakorolt. — A kiállítás f. év április 27-én, a városligeti iparsarnokban megnyitvatván, bezárólag május hó 6-ig tartott. A bíráló bizottság már április 28-án befejezte működését, mely nap délutánján az eredményt ki is hirdette. Díjakat nyertek:

I. Nyiló virágokért és disznővényekért: Szelnár József Bpsten, a Király díját (50 arany), egy állami érmet és Rakovszky díját (15 arany). Mühle Vilmos Temesvárról: egyesületi bronzérmet. Saxlehner András Bpsten: Emich díját (5 arany), két egyesületi ezüstérmet. Szelnár Vilmos Bpsten: Mauthner díját (10 arany) és bronzérmet. Ocker Ferencz Bpsten: védnöki érmet. Reichsthaler János Pozsonyból: ezüstérmet és Jurányi díját (5 arany). Deutsch Zsigmond Nagy-Becskerekéről: bronzérmet. Neuschloss Emil Bpsten: bronzérmet.

II. Csokorkötésért: Mühle Vilmos védnöki érmet, két ezüstérmet és Csáky L. gróf elnöki díját (10 arany). Szelnár József: aranyérmet és két ezüstérmet.

III. Konyhakerti természetnyekért: Az istvántelki kertészképző intézet: védnöki érmet, egyesületi arany- és ezüstérmet. Nonn János Bpsten: állami érmet, egyesületi ezüstérmet és a bpesti vendéglősök díját (50 frank). Kohner Zsigmond és Károly Felső-Szászberekből: egyesületi ezüstérmet. Kohla János losonczy képezdei főkertész: bronzérmet. Saxlehner András:

egyesületi ezüst- és két bronzérmet, valamint a budapesti vendéglősök díját (50 frank). Jellinek F. Nagyváradról: egyesületi bronzérmet. Dietrich és Gottschlig Bpsten: egyesületi bronzérmet. Zednyicsek József Bpsten: ezüstérmet. Neuschloss Emil: egyesül. bronzérmet.

IV. Gyümölcskertészet: Pecz Ármin faiskolatulajdonos Bpsten: állami érmet. Az istvántelki kertészképző intézet: Budapest főváros díját (5 arany). Saxlehner András: bronzérmet. Zichy Ferencz gróf vedródi kertészete: állami érmet, puszt-földémesi kertészete: egyesületi ezüstérmet. Spitzer Jakab gyümölcskereskedő Bpsten: egyesületi ezüstérmet.

V. Kertészeti ipar: Mauthner Ödön Bpsten: egyesületi aranyérmet. Vilbich Antal késmüves Bpsten: állami érmet, Dreher Ignác műszerész Bpsten: ezüstérmet és Pecz Ármin bronzérmet.

Ezekon kívül közreműködésért: Hatos János alsuthi főkertész: a főváros díját (5 arany), Forstinger Ernő vedródi főkertész: egyesületi 2 aranyat. Szelnár József első segédje: Rheinboth Ede díját (20 frank). Elismerést nyertek: Gillemot Vilmos, versenyen kívüli növényeiért, Hatos János és Magyar György főhercegi főkertészek, közreműködésükért.

A kiállítás május hó 6-án bezáratott s a kiállítók már 7-én kihurczolkodtak az iparsarnokból.

A melegágy deszkáinak állandósítása.

— A közönséges puha fenyőfa deszkái a melegágy fülledt légkörében már két év alatt teljesen elkorhadnak, míg a lúczfenyő (borókafenyő, lucsifa) 4—5 évig is kitar, csakhogy amannál jóval drágább s néhol egyáltalán nem is kapható. A közönséges fenyőfa deszkáit azonban annyira lehet állandósítani, hogy az ily deszkákból összeállított melegágy 6—8 évig is ellenáll a korhadásnak. Az előkészítés már a megelőző nyárban történjék, mikor a deszkák a kellő nagyságra kiszabandók s meggyalulandók. Ha e

deszkák teljesen kiszáradtak, úgy fakátránnyal vonandók be, még pedig minden részükön bőségesen s e befestés 1—2 napi időközben annyiszor ismétlendő, míg csak a deszkák a kátrányt beszívni képesek. Nagyon czélszerű e kátrányfestést a forró száraz napokon végezni, mikor a deszkák a nap hevében jól felmelegedtek. Őszig e kátránybevonás esőmentes helyen már teljesen beszárad s a növényzetre károsan ható illó alkatrészeit is elvesztette, mire a deszkák haladéktalanul felhasználhatók a melegágy oldalainak kibéleléséhez. Így készült melegágyak rendkívül tartósak, de csak akkor, ha a deszkák minden része be van itatva fakátránnyal; ezért kell a deszkákat már előre kiszabni, sőt meg is furni, minthogy az összeillesztésnél az így állandósított deszkát sem fűrészelni, sem furni többé nem szabad. A festékmáz (Firniss) e czélból szintén igen jól használható, csak hogy igen drága, a kőszénkátrány pedig a fakátránynál kevésbé alkalmas.

Japáni törpe gesztenyefa. — Észak-amerikában a japáni törpe gesztenyefa már régebb idő óta tenyésztetik, Európában azonban még alig ismeretes, holott e fa valóban megérdemelné a kellő méltatást, mivel törpe növése s különösen bő termése mellett, 25° C. hideget is kitar, gyümölcse rendkívül nagy, az olasz marronit is túlhaladja s igen ízletes. Fája sem lesz nagyobb egy gömb-ákácznál, gyönyörű fogazott levelei pedig a gyümölcsösnek valódi díszére válnak.

Champagner-reinette. — Középnagy vagy nagy, lapos alma, széles lapos kiemelkedésekkel a kehely felé; héja sima, fénylő-sárga, napoldalán aranyos-sárga, néha gyengén pirosasan elmosódva; rozsdafoltjai világosbarnák, alig észrevehetőek. Husa kemény, fehér, igen nedvdús, édes-savanykás, gyengén fűszeres, illata valamivel erősebb. Októbertől február végeig elsőrendű piaci alma; igen jól elviseli a szállítást s márcziustól júliusig kitünő csemegegyümölcs. Almavadoncokra nemesítették, mivel egyéb alanyokon nem fejlődik ki oly szépen. A fa növése igen erős, középnagy, lapos gömbalaku, sűrű koronával; igen dús termésű s a mi igen becsessé teszi,

későn szokott virágozni s így a tavaszi fagyoknak kevésbé esik a termés áldozatául.

Wangenheim-szilva. — Meglehetősen korán érő szilvafaj, mely különösen házi használatra és aszalásra melegen ajánlható. Magvától jól leválik, fája pedig, bár a közönséges házi szilvafához igen hasonló, ennél valamivel kisebb. Bőven termő s kivált zordonabb vidékekre alkalmas; érett gyümölcse a letömtött száraz földön is hamar megszalódik.

A legjobb piros ribiszke. — A közönséges piros ribizli nem tekinthető elsőrendű kerti termesztménynek; nyersen élvezve tulajdonságos savtartalmánál fogva a fogakat hamar elvásítja, a befőzésnél pedig igen sok cukrot igényelvén, takarékos gazdasszonyok félnek is tőle. Sokkal jobb a nemrég Amerikából behozott: *Fay new prolific* nevű sötétpiros faja; — ennek bogyói nagyok, zamatos izűek s állítólag 12—24 centimeter hosszú fürtökön jelentkeznek. Kár, hogy e jeles ribiszke-faj csak itt-ott tenyésztetik s meglehetősen nehezen szerezhető be.

Spárgaágyak részleges meddősége. — Dúsan termő, java erejében levő spárgaágyaknál nem ritkán tapasztalható, hogy egyes helyeken a termés szembetűnőleg megeszappan. E meddőségnek igen egyszerű oka van: ha pl. egy spárgatőről egy tavaszon minden kibuvó fejet lemetszünk, úgy az a tő vagy már azon a nyáron vesz ki, vagy pedig a jövő tavaszon csak igen silány termést ad s ha most e pár fejet is learatjuk, úgy a tő biztosan veszve van. Ha az ily silány termést adó tő fejeit felnőni engedjük, úgy az erőt szerez magának, gyökérszájai megújulnak s még néhány évig jó termést adhat. Tanácsos tehát az ily silányan termő tőket ősszel valamely karó leszurásával megjelölni s ezekről azután tavasszal a fejeket nem kell lemetélni, hogy így a bokor szabad fejlődése mellett a földalatti rész is megerősödjék. Ily elővigyázat mellett a spárgaágyak soká fenntarthatók.

Csemegesaláták tenyésztése. — Gyakran halljuk a panaszt, hogy különösen száraz nyárban a saláta megfásul, megkeseredik s az aszatra hasznavethetlenné válik. All ez

különösen a kötözsalátára, de a fejes saláták is gyakran megkeményednek a nyári nap hevében, főképpen a világos-zöld fajok. Ezen a bajon könnyű szerével segíthetünk, ha a már fejlődésnek indult átültetett plántára spárgaharangot, vagy virágcserepet borítunk s így azt a nap sugarai elől elzárjuk. Az így leborított saláták töve körül a talaj nem egyhamar száradhat ki, tehát nem kell oly gyakran öntöznünk; másrészt a leborított saláta hamarabb is fejlődik s mivel sejteiben a növényzöld (chlorophyl) nem képződhetik túlmennyiségben, a fejek szép halványsárga színt vesznek fel s oly gyengédekké válnak, mintha a melegágyban tenyésztettek volna. Borult esős idő alkalmával a borítók rövid időre eltávolíthatók, de meleg száraz időjárás-kor még éjjel is a salátán hagyandók.

Csalánlevelű vesés-bokorbab. — Igen korán és egyszerre érő bokorbab. Magvai fehérek s szárazon főzve igen hamar megpuhulnak, mely tulajdonságoknál fogva a közönséges, nem egyszerre érő fehér babnak elébe teendők. Termesztése azonban nagyobb gondot igényel, a tavaszi fagyoktól is hamarabb szenved s így a közönséges fehér babnál valamivel később vetendő.

Az aranyfenő: Larix Kämpferi. — A tűlevelű fák közül e faj aranysárga, fénylő, cikázó tűlevelei által válik ki, melyek szélesek, vastagok s hajlékonyak. Fája hazájában Chinában, 30—40 méter magasra is felnő; teljesen télálló még Oroszországban is, koronája rendes piramis-alakot ölt, ágai mint az Araucariánál vízszintesen, rendes ságaralakban, egymástól szabályos távolságban nyulnak előre, alul lelógó, fonákalaku kötegeket képező ágacskákkal, melyek a legkisebb légáramlatnál folyton lóbálódva, a sárga színnek minden árnyalatában csillognak, mely játék különösen napfény mellett igen szép látványt nyújt. Az aranyfenő igen czélszerűen csoportosítható parkok gyep-pázsitján, sőt itt mint magánálló díszfa, egyike a legmeglepőbb tűneményeknek. Nagyobb rózsaparkokban kör csoportok közepébe ültetve is jól veszi ki magát s ritka színezete által különösen kiválik a csoportból. Hamar fejlődik s

egyszer begyökeresedve alig igényel különösebb ápolást.

Areca lutescens. — Egyike a legszebb szobapálmáknak. Levellei szépen, szabályosan vannak szárnyalva, rendkívül kitarók s így e pálmafaj különösen termék díszítésénél bir nagyobb jelentőséggel. Tenyésztése meg-egyezik a többi szobanövényekével, csakhogy folytonosan egyenletes-nedvesen tartandó. A növény és magvai csaknem minden nagyobb kertészetben kaphatók.

Verbascum olympicum. — Az ökörfarkvirágot (*Verbascum tapsus*) legelőinkről mindenki jól ismeri. Már maga e fajnövény is különösen szép jelenség, midőn a gyepzöld mezejéről széles hamvas leveleivel s ezek közül hosszú egyenes száron sűrűn ülő sárga virágaival méltóságteljesen kiemelkedik. R. Obentraut hietzingi kertész legujabb árjegyzékében egy új *verbascum*-faj magvát hirdeti; — a disznövény neve: *Verbascum olympicum*. Sokkal tömöttebben s dúsabban nyílik a közönséges ökörfarknál; levellei is sokkal nagyobbak és szebbek s a bokor növése rendes piramis-alakot vesz fel. Apró magvát tavaszkor a szabadföldre vethetjük, a plánták pedig állandó helyükre piquirozandók, hol már az első évben szép fejlődésnek indulnak, míg a virágzat a második évben jelentkezik. Gyepes területekre mint magános álló virágot ültethetjük, állandó gyökere azonban télkemény lévén, takarást nem igényel.

A foltos kontyvirág: Arum maculatum. — E növény eddig meglegházilag nem tenyésztetett s csupán hazánk némely erdős vidékén fordulván elő, általában nem is ismeretes, holott gyönyörű, néha barnán pettyes, máskor világosan foltos, de legtöbbször egy színű gyepzöld, terjedelmes nyilas-dárdás levele s szép nyúlful-alaku tölcseres nagy, világoszöld, sokszor bibor-barnán árnyékolt feltűnő virágjai miatt méltán megérdemlené, hogy a disznövények közé felvétetnék, sőt nagy a valószínűség, hogy keresztezések által szép válfajokat is adna. Nagyon közel áll a fehér tölcserévirághoz (*Calla aethiopica*), csakhogy kisebb s tenyésztése hihetőleg sokkal könnyebb. Előfordul hazánkban Debreczen vidé-

kén s Baranyában a mecsekháti erdőkben, míg az üszöghi kiserdőben ezrével található s itt szép válfajai is vannak. Kívánatra a szerkesztőség e növény gumóiból (augusztusban) igen szívesen küld az érdeklődőknek.

Egy új balsamina. — Frankfurtban az 1887-ik évi nyári kertészeti kiállítás alkalmával Cornu Maxime tanár a legujabban Humboldt által Európába hozott *Impatiens comorensis*-nek több nyíló példányát állította ki. Ez a virág a Komori-szigetéről származik s legközelebb áll azon balsaminákhoz, melyek kettős sarkantyúval bírnak s melyek törzsalakját csupán Thunberg: *Impatiens bifida* név alatt írta le. Az új növény erős növéssü, virágai szép karminpirosak s alul kettős sarkantyút viselnek; — nagyon szereti a védettebb árnyékos helyet, hol dús és rikitó színű virágaival egész nyáron át ékeskedik. Valószínűleg csakhamar el lesz terjedve a virágos kertekben.

Begonia incarnata. — Egyike a legjobb melegházi virágoknak s dús virágzata már december közepén jelenik meg. Tavasz dugványai őszig már szép bokorra fejlődnek; ilyenkor valamivel szárazabban s hűvösebben kell tartani, hogy kellő nyugvás után a melegházba hozhassuk. Nagy, testszínű fürtei karácsony táján már bőségesen megjelennek s minthogy némileg a rózsára emlékeztető illatot árasztanak, a csokorkötészetben előnyösen értékesíthetők. Egy válfaja: *B. incarnata* Ad. Weick, mely a *B. Wettsteini* és *B. incarnata* keresztezéséből származott, a törzsalkalnál sokkal erősebb növéssü s állítólag 1—1½ méter magasra is megnő.

Egy csodavirág. — Sir Stamford Raffles és Dr. Arnold, a Szumatra-szigetek egyikén: Leblar-on, a Manna-folyó mentén 1818-ban egy csodanövényt fedezett föl, mely ott az erdőkben a *Cissus*-indákon mint élősdifordul elő. Virágai e növénynek kocsikerék nagyságúak, másfél hüvelyknyi vastagságú öt terjedelmes szírommal, melyek a barna színnek minden árnyalatát mutatják, fölületükön barna és fehér szemölcsökkel borítottak s igen büzös, dögleletes szagot árasztanak, magukhoz csalván így az állati hullákon élő rovarvilágot.

A virágok, melyeknél különben a szár és levél hiányoznak, a kétlaki virágokhoz tartoznak, azaz: különböző virágokban vannak a porodák és bibék. Egy ilyen virág néha 5 kiló súlylyal bír; bimbóalakban hasonlít egy kelkáposztához, míg teljesen felnyílván 9 angol láb átmérőt is elérhet. E csodálatos virágot, melyből Dr. Arnold csupán egy himnemű példányt tett el, az angol botanikus Brown 1820-ban június 30-án írta le s felfedezői tiszteletére: *Rafflesia Arnoldi*-nak nevezte el. Tenyészeteti és szaporodási viszonyai eddig még teljesen ismeretlenek. — Dr. Schadenberg 1882-ben a Philippini szigeteken szintén felfedezett egy *Rafflesia*-fajt, mely az előbbinél állítólag még jóval nagyobb.

Kísérletek a naphtalinnal. — Mint mult számunkban említettük, Dr. Sikor József győri polgár egy kis füzetben a naphtalint mint a phylloxera biztos ellenszerét, saját tapasztalatai alapján melegen ajánlja, sőt mint a napilapokban olvastuk, a földm. minisztérium el is rendelte az erre vonatkozó hivatalos kísérleteket. Ösztönözve Dr. Sikor urnak amaz állításától, hogy: a naphtalin alkalmazása mellett a »hernyók minden faja esőképen hull le és pedig mind döglött állapotban,« az idén a rózsafákon nagy mennyiségben megjelenő hernyók ellen alkalmazásba vettük a naphtalint úgy, mint azt Sikor ur ajánlja, de egyetlen hernyó lehullását sem tapasztaltuk, sőt ha e vegyszert kétannyi finoman szitált mór földdel keverve a tő köré hintettük, még ez esetben is akadálytalanul másztak rajta keresztül a hernyók a koronára s ott tovább folytatták pusztításaikat. A hangyák szintén akadálytalanul futkosnak a naphtalinnal kevert földrétegen s így már előre kimondhatjuk, hogy a rózsákon élő hernyók és a hangyák ellen, a naphtalinnak semmi értéke nincsen.

Egy szép rózsábra. — Mult füzetünkben említettük fel amaz új thearózsát, melyet Drögemüller neuhausi rózsatenyésztő Kaiserin Friedrich név alatt hoz ez évben a forgalomba. E szép rózsáról legközelebb egy színes kép fogja elhagyni a könyomdát, mely szakértők véleménye szerint az eddigi színes rózsábrák közt a legszebb.

Az e rovatban leírt növények, magvak, hagymák, vagy kertészeti tárgyak beszerzési forrását díjtalanul közli az

UJ RÓZSAFAJOK.

Hermine Madele. Polyantha rem. Soupert & Notting. — Virága kicsiny, telt, igen szépen alkotott, tejfölféhev, sárgás ragyogással, központjában sötétebb. A bokor növése törpe, virágzat megújuló. Mignonne $\times$ Marquise de Vivens.

Princesse Josephine de Flandre. Polyantha rem. Soupert & Notting. — Virága kicsiny, telt, szép alakú, fakósárgás, közepén test-rózsaszínű alapon nankinsárga, ibolyaillattal. A bokor növése erős, megújuló virágzattal. Mignonne $\times$ Marquise de Vivens.

Bardou Job. Thea. Nabonnand. — Virága nagy, csaknem telt, tökéletes alakú, egyenes tartású, bimbója hosszas kúpalakú. Színe sötét alapon bársonyos skarlátpiros, a szirmok hátsó lapja sötét bársonyos. A bokor növése igen erős. A Gloire des Rosomanes származéka; igen illatos.

Comtesse Anna Thun. Thea. Soupert & Notting. — A bokor növése erős, virága nagy, telt, serlegalakú; színe narancs-sárga, sáfránsszínű vegyest, igen illatos. Sylphide $\times$ Mad. Camille. Aranyérmű nyert Lüttichben, elismerést aratott Nancyban és Luxemburgban.

Eduard Pailleron. Thea. Nabonnand. — Virága nagy, telt, egyenes tartású, nagy szirmokkal. Színe árnyékolt rezes-rózsaszín, a szirmok külső lapján ércszag. Egészen új színezet. A bokor növése erőteljes.

Gloire de Libourne. Thea. Beauvilain. — A bokor növése igen erős, kúszó; virága nagy, jól telt, zsindelezett, szép tartású. Színe sötét kanárisárga, közepén kajsziaraczk-színű. A Perle de Lyon származéka.

Mad. Josephine Mühle. Thea. Mühle. — A bokor növése igen erős; virága nagy, könnyedén telt, szép hosszas bimbókkal; színe rezes-vörös és fakó, fehér pontokkal és vonalakkal, néha fehér foltokkal tarkázott. Az Aline Sisley thearózsának már 9 év óta állandósított sportja. Értékes válfaj.

Mad. Max Singer. Thea. Soupert & Notting. — A bokor növése erős; virága középnagy, telt; színe világossárga, orániai sárgával árnyékolva, közepén aranyos okkersárga. Mad. Caro $\times$ Perle de Lyon.

Miss Ethel Brownlow. Thea. Dickson. — A bokor növése erős; virága nagy, telt, tökéletes alakú, könnyen felnyíló, széles szirmozattal. Színe fénylő fakórózsaszínű, sárgával árnyékolva. Különösen jó üzleti rózsza a meglegházi hajtására.

Carmen. Thea. Dubreuil. — Virága test-rózsaszínű (mint a Malmaisonnál), szalmasárga átmenettel; nagy, telt szirmai fodrosak vagy hullámosak; bimbója petealakú, könnyedén lelapítva, tejfölféhev. Növése erős, kúszó. Gloire de Dijon származéka.

Comte Henri Rignon. Thea-hyb. J. Pernet fils-Ducher. — Rezesárga, közepe fakó-rózsaszínű, hajnalpiros ragyogással, világos testszínű átmenetben. Nagy,

néha igen nagy, gömbalaku, egyesén álló, erős virágkocsánál; bimbója vastag, petealaku, könnyen felnyíló. Növése alacsony, zömök; korán és dúsan nyílik, jól remontál. B. A. de Rothschild $\times$ Ma Capucine.

The Meteor. Thea-hyb. Bennet. — A bokor erős növesű; virága nagy, telt; színe sötét bársonyos karminpiros; tiszta szín, a biboros árnyalat híjával. Különösen forró nyárban virágzik jól s kitünő meglegházi faj. 1886-ban Bostonban első osztályú kitüntetésben részesült.

Mad. Jules Franke. Nois. Nabonnand. — Igen erős kúszó növesű. Virága középnagy, jól telt, zsindelezett, rendkívül szépen alkotott, tisztafehér, elviritása felé sárgás. Dúsan virágzó rózsza.

Triomphe des Noisettes. Nois. Pernet père. — Növése erős, kúszó. Virága igen nagy, csaknem telt, csokorban nyíló; szép fénylő rózsaszínű, igen kellemesen illatozó. Générale Jacqueminot $\times$ Ophiric.

Léa Levêque. Bourb. Levêque. — Növése igen erős; virága nagy, pompásan zsindelezett, a leg-tökéletesebb alkotása; színe fehér, ragyogó karminnal finoman árnyékolt, későbbben tisztafehér. Különösen alkalmas csoportosításokhoz s az üzleti hajtásra. Származik a Louise Odier-től.

Mad. Letuvée de Colnet. Bourb. Vigneron. — A bokor növése erőteljes; virága nagy, telt, szép tartású. Színe belül lilás, a külső szirmok szegélye ezüstös. Pompás válfaj, igen dúsan virágzattal. A Mad. Dubost származéka.

Albert la Blotais. Rem. Pernet père. — Növése igen erős; virága igen nagy, csaknem telt, gömbalaku, igen jó tartású, szép élénkpiros színű, néha sötétebb, karminba hajló. Gloire de Dijon $\times$ Générale Jacqueminot.

Duchess of Leeds. Rem. Mack. — Erős bokra alacsony növesű; virága nagy, telt, csészalaku; színe ezüstös fakórózsaszínű, a szirmok hátsó lapján sötét selymes-rózsaszínű. Igen dúsan virágzó faj, a La France származéka.

Grand Mogul. Rem. W. Paul & Son. — Növése erős; virága nagy, telt, szabályosan alkotott, terjedelmes, a csúcson gyengén öblös szirmokkal. Színe fénylő sötét karminpiros, feketésen és skarlátpirosan árnyékolva. Borult időjárásakor a virágok sötétebbek s gesztenyebarna színben pompáznak. Az A. K. Williams származéka. Kitünő válfaj, 1886-ban elsőrendű kitüntetésben részesült.

Mad. César Brunier. Rem. Bernaix. — Az erős növesű bokor vesszői felmeredő sudarasak; virága szépen alkotott, igen telt, könnyen felnyíló, petealaku bimbója felnyíláskor jól megnyílik; a külső szirmok visszahajolnak s széleiken begöngyölődnek. Színe selymes fényű élénk rózsaszín; igen illatos.

Mrs John Laing. Rem. Bennett. — Növése erős; szép alaku virágai igen gyengéd rózsaszínűk, mint a Mad. Gabrielle Luizet. Igen illatos és dúsán virító, jól remontáló válfaj. A François Michelon származéka.

Silver Queen. Rem. W. Paul & Son. — A bokor növése erős; virága nagy, telt, serlegalaku; színe ezüstös-piros, közepén igen gyengéd rózsaszínnel elárastva. Kitűnő válfaj, mely késő nyárig virít s csoportosításoknál szélszerűen alkalmazható.

IRODALMI SZEMLE.

Rosier Polyantha. — (Journal des Roses, 89. Nr. 4.) V.-V.-M. aláírással a kertileg művelt R. polyantha-csoport elnevezésére szerző egy újabb ajánlattal áll elő s fontos cikkében felemlíti, hogy bár Crépin, a jeles rhodologus is ajánlotta a polyantha név felvételét mint synonymját a multiflora elnevezésnek, ez által a legtöbb kertésznek gondot adott, minthogy ezek a »polyantha« elnevezés alatt a multiflora csoportnak valamely kiváló alakjait értik. E zavarok megszüntetésére V.-V.-M. e kerti csoport jelzésére a multiflora-hybrid kifejezést ajánlja. A betűk alatt kétségen kívül Vivand Morel rejtézik.

Action des Engrais sur les Rosiers. — (A trágya hatása a rózsákra. — Journal des Roses, 89. Nr. 4.) A lap szerkesztője: Scipion Cochet, közli ama jelentést, mit E. Fischer tanácsos (Aisne) Tisserandnak, a földmívelési miniszterium igazgatójának, némely műleges trágya hatásáról s azok alkatrészeiről benyújtott. E trágyaszerek a következők:

1-ső összetétel: 90 kiló kaliumhalvag, 90 kiló kénsavas ammónia és nátronsalétrom, mindegyik egyenlő mennyiségben keverve; 180 kiló föld-phosphát, 320 kiló gipsz és 320 kiló fahamu. Ezen keverék nem tartalmaz vasat.

2-ik összetétel: 250 kiló kénsavas vas (zöldgálicz), 250 kiló földphosphát és 500 kiló gipsz.

3-ik összetétel: 100 kiló gipsz, 50 kiló kénsavas vas, 50 kiló földphosphát, 800 kiló kilúgozott kovás hamu. (Nem tudjuk, hogy mit értsünk a »cendres pyriteuses lessivées« kifejezés alatt; azt hisszük, hogy csupán kilúgozott hamuról van szó.) Ezen trágyaanyagok különféle keverékei nagy adagban alkalmaztattak a rózsatők körül s hatásuk alatt a rózsák 1—4 méternyi hajtásokat hoztak. — A jelentésből valami pontosabb eredményt nem vehetünk ki, mivel az egyes rózsacsoportoknál elért eredmények nincsenek kellőleg kitüntetve, mindazonáltal e műleges trágyák jóságát kétségbe nem vonjuk, mert összetételeik nem ellenkeznek a talaj természetes vegyi alkatrészeivel.

Roses thée greffées sur Bank. — (Thearózsák a Banks-rózsára nemesítve. — Journal des Roses, 89. Nr. 3.) Pierre Cochet egy érdekes szemzési kísérletről tesz említést, melyben alanyul a Banks-rózsát használta. Különösen jól tenyésztett rajta a Belle Lyonnaise thearózsá, mely azután oly dúsán és szakadatlanul virított, hogy még november végén is telve volt bimbókkal. A Maréchal Niel és a Gloire de Dijon már kevésbé jól tenyészték ez alanyon, de a Reine Marie Henriette töb-

bet igér. A Banks-alanyokon P. Cochet tapasztalása szerint, a szemzés alatt nem szabad az alany hajtásait lementszeni, különben az eredmény nem olyan jó.

Beobachtungen über die Verheerung der Rosen durch den grau-grünen Fünfschimmel während der Ruheperiode. (Rosen-Zeitung, 89 Nr. 2.) Drögemüller Henrik neuhausi rózsatenyésztő tapasztalati adatokkal igazolja, hogy gyengédebb thearózsák sokkal kevésbé vesznek el száraz, mint nedves téli időjárás mellett. Nézete szerint nem annyira a téli nedvesség, mint inkább az ily nedves télben a rózsá ágait ellepő szürkés-zöld ecsetpenész: *Penicillium glaucum* okozza a tömeges elpusztulást. Ennek meggátlására Drögemüller azt hozza javaslatba, hogy a kényesebb természetű thearózsák ágai letakarás előtt sűrű agyagpépbe mártassanak s csak azután takartassanak le, ha ez agyagburkolat az ágakra száradt. A kemény agyagföld Drögemüller tapasztalása szerint nagy ellensége a szürkés-zöld ecsetpenésznek, míg laza, likacsos földben az tömegesen kifejlődve, okozója lesz az annyira rettegett fekete üszökfoltoknak.

Max Singer. (Polyantha-Rose.) (Rosen-Zeitung, 89 Nr. 2.) Geschwind Rudolf korponai jeles rózsatenyésztő hivatkozva, hogy a Max Singer polyantha-rózsá eredetéről már előbb azt olvasta, miszerint az a Polyantha és Général Jacqueminot keresztezéséből ered, most Max Singer ez évi katalógusában a 87-ik oldalon azt találja, hogy ugyanazon rózsá a Mad. Caro és Perle de Lyon thearózsák keresztezéséből származik s felveti a kérdést, hogy: két thearózsából hogyan származhatik polyantha-rózsá? — A kérdés fölötté fontos lévén, utána jártunk a dolognak s meg is állapíthatjuk az eredményt: 1. Max Singer polyantha-hybrid, 1885-ben Lacharme által tenyésztetett, még pedig: Páquerette × Général Jacqueminot keresztezésekből. 2. Madame Max Singer thearózsá, mint ez évi ujdonság, Soupert & Notting által hozatik a forgalomba s a Mad. Caro × Perle de Lyon származéka. Ez utóbbi rózsá ismeretét a t. olvasó az »Új rózsafajok« mai rovatában találja. — Itt tehát Geschwind urat méltán tévedésbe ejthette sok rózsásznak ama rossz szokása, hogy a rózsák neveit nem írják ki úgy, mint a tenyésztő írja, hanem igazolatlan rövidítésekkel névazonosságot teremtve, zavarba hozzák a rendez és pontossághoz szokot rózsászakokat. Látjuk tehát ebből is, hogy ha az egyik fajt Max Singer-nek, a másikat Madame Max Singer-nek irták volna ki, jeles rózsatenyésztőnk ily kérdést bizonyára nem vetett volna fel.

KERTÉSZETI KÖNYVEK.

Reynold Hole's Buch von der Rose. — Az eredeti angol munka hatodik kiadásának fordítása. Ára 3 ffr 10 kr., kötve 4 ffr.

Die Zimmergärtnererei. — Második, újra átdolgozott kiadás 68 fametszetű ábrával. Irta Th. Rümpler, az erfurti kertészegylet főtitkára. Ára kötve 1 ffr 55 kr.

Die Gewächshäuser und Mistbeete. — 52 fametszetű ábrával ellátott munka, mely különösen megláthatulajdonosoknak ajánlható. Irta J. Hartwig weimari nagyhercegi udvari kertész. Ára 1 ffr 55 kr.

Handbuch des Weinbaues. — A szőlő termeslésének tankönyve, 348 fametszetű ábrával. Irta: A. von Babo (Klosterneuburg) és E. Mach (St. Michele). Ára kötve 10 ffr 50 kr.

Der Blumengarten und seine Unterhaltung. — Rövid, ábrás bevezetés a virágok helyes kezelésére, különös tekintettel a szőnyegkertészetre. Irta Georges von der Decken. 30 fametszetű ábrával. — Ára 1 ffr 55 kr.

Rózsagalyakat

a nyári szemzéshez, galyankint 3—4 szemmel, 6—14 krig szállítunk előfizetőinknek. Ujdonságok 25—30 krral galyankint. — A tisztelt megrendelők kéretnek megrendeléseiket úgy intézni, hogy már meglévő rózsáik névjegyzékét mellékeljék, hogy hiányzó jó fajokat küldhessünk. Külön névjegyzékét nem állíthatunk össze, mivel gyakran megcsúszik, hogy néha éppen a leginkább óhajtott fajról nem küldhetünk galyat s így a t. megrendelőket a bosszúság kellemetlenségeitől meg akarjuk kímélni. Kívánatra egyes vagy több megnevezett fajt is küldünk, de ezeknél, ha gyűjteményünkben a faj nem volna meg, magasabb árat számíthatunk. A rózsagalyak néhány jónévű rózsász szövetkezete által hozatnak forgalomba s így azon helyzetben vagyunk, hogy a fajok száma csaknem kétezerre rug. A küldendő fajok megválasztását kérjük ránk bizni s reméljük, hogy mint eddig, úgy ezentúl is minden t. megrendelő meg lesz a küldeményekkel elégedve.

➡ K é r e l e m . ⚡

Lapunk immár a III-ik évfolyamba lépett s ezentúl külön német kiadásban is megjelenik, sőt reméljük, hogy mellékleteink közt a jövőben több s önálló színes ábrák fognak szerepelni. Tisztelettel kérjük tehát t. előfizetőinket oly czímek szíves közlésére, hová ez első számot ama reményben küldhetnők, hogy előfizetőink számát ez uton gyarapíthatnánk. Együttal kérjük velünk azt is közölni, hogy a magyar, vagy pedig a német kiadásból küldjünk-e mutatványt.

Mély tisztelettel:

a Rózsá Ujság szerkesztősége.

